

Hlas **Nového Mesta**

ROČNÍK XXVI. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 7-8/2016

Prídu k nám tvoriví ľudia z Cvernovky

Stavbárske leto bude úrodné

Čoraz viac návrhov od občanov

Čím nás prekvapí Kultúrne leto

Milí čitatelia,

školské zvonenie pomaly doznieva, deti aj učiteľia sa tešia na dlho očakávané prázdniny. Všetky školské budovy však nezostanú tiché ani opustené. Do mnohých sa nasťahujú stavbári, aby cez prázdniny urobili čo najviac z plánovaných opráv.

Rušno bude zaiste aj v starej budove bývalej chemickej priemyslovky na Račianskej. Nebude viac pustnúť, umelci, dizajnéri, fotografi a ďalší zástupcovia kreatívneho priemyslu jej vdýchnu nový život. Ich sťahovaniu z Cvernovky do Nového Mesta dali zelenú župní poslanci. My sa tešíme, že komunita „cvernovkárov“ obohatí kultúrny život našej mestskej časti, zveľadí okolité prostredie a v rozsiahlom areáli ponúkne priestor na šport a záujmové aktivity aj mladým ľuďom.

Keď v existujúcej zástavbe pribúdajú nové, neraz príliš vysoké či objemné stavby, pôvodní obyvatelia sa obávajú zhoršenia kvality svojho bývania a snažia sa výstavbe zabrániť. Volajú po „stavebnej uzávere“, sťažujú sa na zastaraný, už nevyhovujúci územný plán. Ide však o komplexný problém, ktorý nemá jednoznačné riešenie. Pohľad na vec z viacerých strán ponúka príspevok Ing. arch. Vaškoviča, odborníka na urbanizmus a územné plánovanie.

Dlhoročnú tradíciu má účasť mestskej časti na podujatí Naše mesto. Spája firemných dobrovoľníkov s organizáciami, ktoré nezištnú pomoc potrebujú. Výsadením kvetinového záhona popri Račianskej ulici, opravami a natieraním lavičiek, plotov a drevených herných konštrukcií, ale aj úpravou zelených plôch prispela tohto roku ku skrášleniu nášho prostredia približne stovka brigádnikov.

Leto nás poteší pestrou paletou kultúrnych, športových i rodinných podujatí, ktoré zmenia areál Kuchajdy na jedno z najnavštevovanejších miest široko-daleko. Vyberte si z nich podľa vlastného vkusu a doprajte si radosť z nových zážitkov.

Prajem vám pekné čítanie a slnečné počasie počas voľných dní!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Odborník o územnom pláne mesta str. 5

Investor musel ustúpiť str. 6

Kramáre plné tajomstiev str. 11

Darca orgánov je darca životov str. 17

Držíme palce „naším“ olympionikom str. 20

Keď seniori športujú s vervou str. 23

Obálka:

Dobrovoľníci z firiem zmenili pracovné nástroje
Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlaac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 30. 6. 2016,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
šéfredaktor: Ing. Marek Liška,
členovia: MUDr. Jozef Dubravický,
JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,
Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčín.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: SINEAL, spol. s r. o. Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 7-8/2016.
ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Priďte si do batoha toleranciu

Kto z nás sa neteší na dovolenku? Slnko, voda, pohyb, nové zážitky... Pre mnohé rodiny je to príležitosť konečne sa najesť za jedným stolom, spoločne navštíviť vysnené miesta, pohovárať sa bez obáv, že ktosi čosi zmešká či nestihne urobiť. Idylka? V mnohých prípadoch áno. Napriek tomu nám psychológovia pripomínajú potrebu ohľaduplnosti. Asi vedia svoje. Záujmy členov rodiny môžu byť rozmanité takisto ako predstavy o ideálnom lete. Zladiť ich nebýva vždy ľahké. Aj spoločný program od rána do večera sa môže stať záťažovacou skúškou rodinných vzťahov. Uspieť v nej možno len so zvýšenou dávkou tolerancie, porozumenia a štipkou humoru. Aby ste po rokoch spomínali nad snímkami iba na to krásne...

Cvernovka sa prest'ahuje k nám. Do Nového Mesta

Keď sa mestá rozvíjajú a rastú, prirodzene sa posúvajú hranice toho, čo je centrum a čo už okrajová zóna. Výrobu postupne vytlačujú iné funkcie, sťahuje sa mimo mesta. Priemyselné budovy, ale aj iné objekty postavené zväčša v minulom a predminulom storočí majú svoj nezameniteľný štýl, desaťročia vytvárali charakter daného miesta. Vo vyspelých svetových metropolách nájdeme množstvo príkladov, keď sa industriálny objekt, ktorý už neslúži pôvodnému účelu, premení na originálne kultúrne centrum (mnohí čitatelia iste poznajú Gasometer vo Viedni), alebo slúži ako nevšedné miesto na šport a relax (napríklad letisko Tempelhof v Berlíne). Na Slovensku sú takéto prípady skôr ojedinelé.

Vo viac než 100-ročnej priemyselnej hale bývalej Pradiarne vzniklo zaujímavé kreatívne centrum. Koncom júla sa však nájom končí

Osud bratislavskej Cvernovky je našťastie lepší. Do opustených výrobných hál sa počas posledných desiatich rokov začali počasť ľudia, ktorí na svoju tvorbu hľadali iný než bežný kancelársky priestor. Umelci, dizajnéri, kreatívne grafické a reklamné štúdiá, fotografi, módni návrhári, ale aj architekti či filmári. „Odkrajovali“ a prenajímali si z otvorených plôch, koľko potrebovali. Jestvujúci priestor si modelovali vlastnými rukami. A zároveň sa vzájomne spoznávali, stávali sa komunitou „ľudí z Cvernovky“. Našli tu spočiatku nehostinný „brownfield“, ale spoločnými silami ho pretvorili na neopakovateľné prostredie. Šli do toho s vedomím, že to nebude naveky, no keď pred pár mesiacmi prišlo rozhodnutie nového vlastníka o skončení nájmu, bol to predsa len šok.

Nájsť si priestory inde nie je problém. Dokonca ani zaujímavé priestory. My sme

napríklad ponúkli Vernost na Nobelovej ulici. Problémom je však nájsť taký veľký priestor, ktorý prichýli celú komunitu. Veľký a zaujímavý priestor sa našiel na Račianskej ulici. Moja bývalá stredná škola, chemická priemyslovka, je už šesť rokov nevyužívaná a dnes aj riadne zdevastovaná. Nie je to len zatekajúca strecha či nefungujúce vykurovanie. Ľudia, ktorí prechádzajú okolo a chcú sa dostať cez nadchod do Dimitrovky, majú už obavu, či na nich niekto alebo niečo zo zaburineného areálu nevyškochí.

Podľa zástupcov nadácie Cvernovka by sa školský areál spolu s internátom a telocvičňou mal stať novou zónou nielen pre výtvarníkov či dizajnérov, ale aj pre verejnosť. Popri ateliéroch tu môžu nájsť svoje miesto športoviská, gastronómie, prevádzky aj performatívne umenie. „Bude si to vyžadovať investície a obrovské množstvo práce, ale toho sa nebojíme. Väčšina dnešných nájomníkov má záujem zotrvať v spoločných priestoroch a je ochotná pre to aj niečo podniknúť. Spočiatku sme uvažovali o zbúraní priečok, ktoré oddeľovali bývalé triedy. Názory sa však vyvíjajú - je to napokon kreatívna komunita - a mnohí sa dnes prikláňajú k zachovaniu priečok a využívaniu širokých chodieb ako komunikačných priestorov,“ hovorí režisér Viliam Csino, člen správnej rady a spoluzakladateľ nadácie Cvernovka.

Zdá sa, že s myšlienkou sťahovania na Račiansku sa už „Cvernovkári“ zžili a uvažujú o konkrétnych možnostiach. Aj preto som rád vyhovel ich prosbe a pomohol s obvolávaním a lobovaním u kolegov - žurnálnych poslancov, aby prišli na mimoriadne rokovanie a podporili prenájom školy

Cvernovka nie je len priestor, je to predovšetkým komunita

„Cvernovkárom“. Vyšlo to. S myšlienkou sa napokon zžila absolútna väčšina poslancov Bratislavského samosprávneho kraja a budovu bývalej priemyslovky sme po dlhej diskusii prenajali nadácii Cvernovka.

Pre nás Novomešťanov znamená pretvorenie chátrajúcej chemickej priemyslovky len výhody. Zmení sa celé okolie, bude čisté, bezpečné a nová „Cvernovka“ bude zárukou kultúrnych podujatí. No nielen to. Popri možnosti vybudovať kreatívne, kultúrne a spoločenské centrum ponúka rozsiahly areál jedinečnú možnosť na športové využitie práve pre mladých. Nikde inde v širokom okolí nedisponujeme priestorom, kde sa dá vytvoriť skateboardová dráha, pri troche fantázie možno pumptrack pre cyklistov a ďalšie aktivity, ktoré pre hluk

Aj keď má budova bývalej strednej školy odlišný charakter, noví nájomcovia sú odhodlaní spojiť kreatívny priemysel s kultúrno-spoločenským životom mesta

či priestorové nároky nie je možné umiestniť do husto obývanej zóny uprostred sídliska. Tak ako sme sa predbežne dohodli na vzniku športového areálu, tak sa určite dohodneme aj na pomoci pri rekonštrukcii či na konkrétnych projektoch.

Projekt Cvernovky je v Bratislave výnimočný. Áno, svoje môže robiť aj sama budova, ale Cvernovku robia Cvernovkou predovšetkým ľudia. Napokon, svojho genia loci majú aj laboratória, krásna knižnica, siréna dlhoročne nahrádzajúca zvonček...

Cvernovka, vitaj v Novom Meste!

Rudolf Kusý

Snímky priestorov Nadácia Cvernovka

Ďalšie vynovené ihrisko, park aj knižnica

Modernizácia detského ihriska, nová trieda na základnej škole, revitalizácia parku, vynovená knižnica. Nové Mesto čakajú ďalšie zmeny k lepšiemu, miestne zastupiteľstvo schválilo v júni v rámci úpravy rozpočtu peniaze na viacero kvalitných projektov.

Mestská časť reaguje na vysoký záujem žiakov a rodičov o Základnú školu na Českej ulici. Vybuduje sa tu nová trieda, drobné úpravy čakajú aj okolie školy. Na Plzenskej bude zrekonštruované detské ihrisko, zastupiteľstvo schválilo na jeho modernizáciu 96-tisíc eur. Na Bielom križi čaká miestny park revitalizácia za 80-tisíc eur. V Stredisku kultúry Vajnorská sa nainštaluje nová klimatizácia.

Dobrá správa letí aj na Kolibu. Čitateľi sa môžu tešiť na novú knižnicu – zastupiteľstvo jej schválilo nové priestory

na Jeséniovej ulici a peniaze na rekonštrukciu. Skvalitnia sa aj podmienky na športovanie – za 12-tisíc eur sa v areáli Novomestského športového klubu 1922 rozšíri ihrisko a zabezpečí osvetlenie.

Mestská časť podporí niekoľko organizácií, ktoré sa venujú sociálne slabším. Poslanci schválili napríklad dotáciu 3960 eur, vďaka ktorým 22 novomestských detí zo sociálne znevýhodneného prostredia bude môcť stráviť časť prázdnin v letnom tábore. Pomáhame aj organizáciám, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova. Dotácia tritisíc eur pôjde na projekt jedno teplé jedlo denne, ďalších 4955 eur na obnovenie pracovných a sociálnych návykov ľudí bez domova. Upravili sa pravidlá prideľovania dotácií – zmena všeobecne záväzného nariadenia umožní využiť peniaze z dotácie aj

na úhradu mzdových nákladov pracovníkov organizácií, ktoré ich od mestskej časti získali. Podľa starostu Rudolfa Kusého ide o prax, ktorá je v zahraničí bežná a zvýši profesionálnosť práce tretieho sektora.

Napokon poslanci schválili záverečný účet mestskej časti za rok 2015.

Ján Borčín, snímka Jana Škutková

Mestské časti si rozdelia milión eur na cesty

Mestské časti Bratislavy po roku opäť môžu čerpať dotáciu od Bratislavského samosprávneho kraja na opravu, resp. budovanie komunikácií. Ide o jeden milión eur, ktorý má byť rozdelený medzi 17 mestských častí rovnakým dielom. Na jednu mestskú časť teda vychádza

zhruba 60-tisíc eur. Na spôsobe delby i použitia dotácie sa starostovia dohodli 27. mája na rokovaní Regionálneho združenia mestských častí hlavného mesta SR Bratislavy.

Starostovia sa zhodli, že dotácia má byť použitá na opravu či budovanie ko-

munikácií tretej a štvrtej triedy, ktoré spravujú mestské časti. Novomestská samospráva plánuje využiť dotáciu na rekonštrukciu Háľkovej ulice (medzi Riazanskou a Pluhovou), resp. jej časti.

(red)

Miestni poslanci sa predstavujú

Ing. Libor Gašpírik

Pracovať pre Nové Mesto ma baví

ných viníc, ktoré už boli spustošené a zarastené náletovou zeleňou.

Za dva roky sme s kolegami odviedli poriadny kus práce, ktorá pomaly prináša výsledky. V rámci OZ Bratislavské vinohrady, v ktorom pôsobím, sa

venujeme podpore miestnych vinohradníkov, so samosprávou sme vstúpili do Malokarpatskej vínnej cesty. V tomto roku sme sa podujali aj na prípravu cyklotrás vo viniciach a rozšírenie možnosti pre rozvoj pešej turistiky a cykloturistiky. Tak ako ich poznáme z okolitých regiónov, či už z Burgenlandu alebo južnej Moravy.

Angažujeme sa aj v oblasti legislatívnej ochrany viníc, kde sú tieto aktivity organizované v rámci iniciatívy STOP DEVELOPEROM VO VINICIACH. V súčasnosti pracujeme na záchrane cca 280 ha viníc, ktoré chcú developeri zmeniť na stavebné pozemky!!! K tejto práci si dovoľm prizvať aj vás, obyvateľov Nového Mesta, ktorým osud okolia nie je ľahostajný. Ak sa chcete pripojiť k iniciatíve, môžete ma kontaktovať na čísle 0908 679 885 alebo na libor.gaspierik@gmail.com

O výsledkoch mojej práce sa môžete dozvedieť viac na fcb.sk stránkach Libor Gašpírik – novomest-

ský poslanec, Bratislavské vinohrady a Bratislavské vína.

Medzi úspešné ostatné projekty, na ktorých realizácii som sa podieľal a som na ne hrdý, patrí navrátenie Kanskej železnice do vlastníctva MČ, ako aj opätovné sprevádzkovanie lanovky na Kamzíku, zverenie pozemkov bývalého cykloštadiónu, kde chceli pôvodne developeri realizovať bytovú zástavbu a kde sa možno už v dohľadnom čase dočkáme nového verejného parku či zverenie pozemkov pri Kuchajde na športovú činnosť futbalovému klubu. V rámci občianskych projektov som podporoval obnovu Kavernej na Kamzíku, hokejbalové ihrisko na Kramároch či cyklistickú jazdovú trať na Kolibe.

V rámci OZ Novomestský okrášľovací spolok pracujeme aj na ďalších projektoch, ktoré formujú naše okolie. Poznáte predsa ten dobrý pocit, keď veci fungujú a môžeme žiť v prostredí, na ktoré sme hrdí a kde sa cítime dobre...

Príspevky poslancov miestneho zastupiteľstva vyjadrujú osobné názory autorov. Redakcia do ich obsahu nezasahuje.

„Zlý“ územný plán Bratislavy?

O tom, že Bratislava nemá dobrý územný plán, sa hovorí medzi odborníkmi, ale aj laikmi, ktorí sa o problematiku územného, priestorového alebo aj mestského plánovania zaujímajú, už niekoľko rokov. Jedni hovoria, že je zložitý, nezrozumiteľný a málo transparentný... Druhí, že je málo prispôsobivý a málo flexibilný, že nie je schopný reagovať na nároky obyvateľov a požiadavky trhu... Obyvatelia mesta mu vyčítajú, že umožňuje stavať aj na územiach, ktoré oni považujú za stavebne dokončené, dobudované, na novú výstavbu nevhodné, že umožňuje stavať „mrakodrapy“ alebo „sídlišká“ tam, kde oni očakávajú rozvoj mestskej zástavby s námestiami, ulicami, parkmi... Developeri a investori ho kritizujú za to, že im neumožňuje zahusťovať zástavbu existujúcich sídlisk, ale aj mestských tried a centier, a to raz obchodnými centrami, „shoppingmi“, inokedy administratívnymi „vežiakmi“, neskôr „bytovkami“, teda budovami, ktoré sa aktuálne dobre predávajú... Urbanisti mu majú za zlé, že nie je nositeľom jasnej, udržateľnej a zmysluplnej koncepcie a vízie rozvoja mesta... Architekti ho vinia z toho, že umožňuje vznik nových stavieb zo skla a betónu bez hlbšej myšlienky... Je však územný plán Bratislavy naozaj zlý?

Mal by byť prehľadnejší

Územný plán Bratislavy bol spracovaný v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) ako územnoplánovacia dokumentácia, ktorá komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúlaďuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia (§ 8 stavebného zákona). Jeho základnou ambíciou bolo teda byť plánom využitia územia, t.j. plánom, ktorý stanoví najmä zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie a prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch (§ 11 stavebného zákona). Územný plán mesta mal teda stanoviť najmä funkčné využitie jednotlivých plôch na území obce predstavovanej celou Bratislavou s jej mestskými časťami.

Keďže územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia... (§ 1 stavebného zákona), územný plán Bratislavy nadviazal na starý smerný územný plán mesta a pre každú plochu v meste stanovil okrem neprípustného (zakázaného) funkčného využitia, t.j. toho, čo sa na území nemôže realizovať, aj spôsoby využitia plôch prevládajúce, prípustné a prípustné v obmedzenom rozsahu. Tým sa tento dokument výrazne skomplikoval a zneprehľadnil. Možno by stačilo položiť dôraz na zakázané funkčné využitie plôch a všetko ostatné by sa na území mohlo realizovať.

Chýba výška zástavby

Okrem stanovenia funkčného využívania plôch v meste sa ale územný plán pokúsil stanoviť prostredníctvom regulatívov priestorového usporiadania územia (maximálny index zastavaných plôch, maximál-

viť pre ne zodpovedajúce, jasné a presné regulatívy priestorového usporiadania, t.j. najmä výšku a spôsoby zastavania.

Za ďalšiu chybu možno považovať to, že územný plán mesta nebol premietnutý do územných plánov jednotlivých mestských častí. Medzi územným plánom mesta a územnými plánmi zón, ktoré sa spracovávajú pre špecifické, hodnotné či rozvojové územia, sa tak vytvorila medzera. Vzhľadom na finančnú, časovú a vecnú náročnosť obstarania, spracovania a schvaľovania územných plánov zón je jasné, že tieto územnoplánovacie dokumentácie ani v budúcnosti nepokryjú celé územie mesta.

Sám na všetko nestačí

Odpoveďou na otázku položenú v úvode tohto článku môže byť teda tvrdenie, že územný plán Bratislavy nie je zlý, ale vzhľadom na to, že je jedinou územnoplánovacou dokumentáciou pokrývajúcou a riešiacou celé územie mesta, nemôže

Snímka František Rajecký

ny index podlažných plôch, minimálny koeficient zelene) aj zásady a regulatívy priestorového usporiadania jednotlivých funkčných plôch. A práve v tom spočíva jeho slabina. Je v ňom síce obsiahnuté maximálne zaťaženie jednotlivých plôch, t.j. maximálne možná miera zastavania (max. plocha zastavaná budovami) aj maximálna miera nadzemných podlažných plôch, ale paradoxne v ňom chýba maximálna výška novej zástavby. Územný plán spracovaný na úrovni grafickej mierky 1:10 000 je dokumentom značne generalizujúcim a zovšeobecňujúcim, a ako taký nemôže zohľadňovať charakteristiky, danosti a špecifiká jednotlivých plôch ani stano-

viť všetky úlohy a potreby, ktoré naň z viacerých strán mnohí jeho užívatelia kladú. Ak jednotlivé mestské časti budú mať v budúcnosti svoje územné plány, ktoré budú riešiť a regulovať najmä ich priestorové usporiadanie, reagujúc na podrobnejšie poznanie potrieb a požiadaviek obyvateľov a užívateľov, potom územný plán mesta bude môcť plniť úlohy základného územnoplánovacieho dokumentu. A časť úloh, ktoré sú naň kladené v súčasnosti, budú môcť prevziať práve tieto územné plány mestských častí a územné plány jednotlivých zón.

*Ing. arch. Peter Vaškovič
poslanec miestneho zastupiteľstva*

Investor na Vajnorskej po šiestich rokoch ustúpil

Stavba bude menšia a nižšia, pribudne ihrisko, požiadavky ľudí dostali zelenú

Developer, ktorý na Vajnorskej plánoval postaviť desaťposchodový obytný dom, musel zo svojich plánov ustúpiť. Proti ambicióznemu podnikateľovi sa postavili miestni obyvatelia so starostom.

Magistrát súhlasil, Nové Mesto nie

Na začiatku príbehu je rok 2009, keď mestská časť predávala budovu bývalej školy na Vajnorskej. Napriek varovaniu (vtedy ešte poslanca Kusého), že v prípade predaja hrozí v danej lokalite výstavba, vtedajšie zastupiteľstvo predaj schválilo. Už v roku 2010 investor predstavil obrovský projekt s deviatimi podlažiami nad zemou a jedným podzemným podlažím. Hoci stavba výrazne prečnievala nad existujúcou zástavbou, developer neskôr získal súhlasné stanovisko magistrátu hlavného mesta. Miestni obyvatelia boli však celkom pochopiteľne proti takejto výstavbe a proti projektu spísali petíciu.

Prízrak, ktorý nás strašil niekoľko rokov, je preč

Od začiatku s miestnymi obyvateľmi intenzívne komunikoval miestny úrad a pomáhal im pri presadzovaní ich požiadaviek. „V priebehu piatich rokov sme zorganizovali šesť verejných stretnutí s obyvateľmi. Výhodou bolo, že ľudia chápali, že niečo sa postaví, a preto prichádzali s konkrétnymi výhradami. Niekedy sme zašli tak ďaleko, že sme až trochu „projektovali“ namiesto investora, v čom nám veľmi pomohol pán architekt, prof. Kováč,“ hovorí starosta Nového Mesta Rudolf Kusý. Úprava fasády, odstúpenie projektu od chodníka na Vajnorskej ulici, aby bol širší, než je dnes, vytvorenie preskleného obchodného priestoru na nároží Vajnorskej a Odbojárov, ktorý stavbu oživí...

Základné požiadavky boli jednoduché. Ľudia chceli, aby nová stavba zapadala do prostredia. To znamená, aby nevyčnievala z Vajnorskej ulice a nešpatila. Vybudovanie parkova-

cích miest na pozemku či zachovanie jestvujúceho stromoradia zo strany Bartoškovej ulice tiež malo byť samozrejmosťou. Žiaľ, nebolo. Preto investor postupne menil projekt. Znova a znova. Celkovo dvanásťkrát. Zástupcovia obyvateľov (páni Ševčík, Dyrka a Hulín) boli však našťastie trpezliví, aj keď boli stretnutia niekedy veľmi emotívne.

Ako sa podarilo okresať projekt

Postupne sa podarilo dosiahnuť zníženie počtu podlaží z deviatich na štyri a dve ustúpené. Zastavanú plochu stavby sa podarilo znížiť z plánovaných 1800 na 1550 metrov štvorcových. Zároveň bola o tretinu znížená celková plocha všetkých podlaží – z 13-tisíc na 9700 metrov štvorcových. Investor dlho nesúhlasil s umiestnením parkovacích miest pod celú budovu, uprednostňoval lacné parkovanie na povrchu. Nakoniec ustú-

V tejto podobe náročná budova Vajnorskej už neublíži

pil, presunul parkovacie miesta pod zem, vďaka čomu bude mať bytový dom vnútroblok, ktorý je pre lokalitu typický. Teda s parčíkom a detským ihriskom.

Pripomienky akceptované

Po vydaní územného rozhodnutia (2015) miestni obyvatelia definovali veci, ktoré im na projekte prekážajú a ktoré žiadajú zmeniť. Väčšinu z nich investor rešpektoval a prepracoval svoj projekt. „Po vyhlásení stavebného konania sme oslovili miestnych obyvateľov a predstavili sme im všetky zmeny, ktoré sa na základe ich pripomienok do projektu zapracovali. Na tomto stretnutí obyvatelia vzniesli niekoľko ďalších požiadaviek, ktoré investor tiež zrealizuje,“ vraví starosta Kusý. Vzhľadom na zmeny, do ktorých sme spolu investora dotlačili, sa v stavebnom konaní nikto neodvolal. *Marek Tettinger*

Základná škola Jeséniova dostane modernú nadstavbu

Tri roky dozadu sme na našej kolibskej škole vyriešili tri problémy. Nedostatok tried, zatekajúcu strechu a chýbajúce miesto na cvičenie. Nadstavali sme ju.

Dnes stojíme pred podobnou výzvou a najefektívnejším riešením je nadstavba školského objektu nazývaného „Domček“, ktorá vyrieši viaceré problémy. Šikmá strecha jednopodlažnej budovy pri vstupe na pozemok školy je v zlom technickom stave. Podkrovie sa nevyužíva a oprava by si vyžadovala značnú investíciu. Lepšou alternatívou je preto zvýšiť budovu o ďalšie podlažie, kde by na ploche približne 140 m² vznikli dve nové učebne, sociálne zariadenia a kabinet.

Nadstavbou si zároveň splníme sen. Mať v Novom Meste drevenú stavbu. Práve drevený masív je v Nemecku a Rakúsku považovaný za najlepšiu možnosť na stavenie škôl a škôlok. Drevo zlepšuje u detí koncentráciu i pamäť, čo prirodzene vedie k lepším výsledkom.

Na jar sme uskutočnili súťaž na projektanta. Dnes je projekt hotový. Ďalším krokom je zákonite žiadosť o stavebné povolenie, a zároveň výber realizátora stavby, ktorý aktuálne prebieha verejným obstarávaním.

Sama výstavba by sa mala stihnúť za tri mesiace, architekti preto navrhli modernú ekologickú technológiu. Tá využíva montovanú drevenú nosnú konštrukciu.

S nadstavbou bude škola pôsobiť kompaktnejšie a harmonickejšie

Obvodové steny a strop budú z masívnych drevených panelov rakúskej výroby (CLT). Zvonka budú panely zateplené minerálnou vlnou v drevenom rošte, na ktorý sa upevní drevený latkový obklad. Tak získa objekt nielen vynikajúce tepelnoizolačné vlastnosti, ale aj veľmi príťažlivý vzhľad.

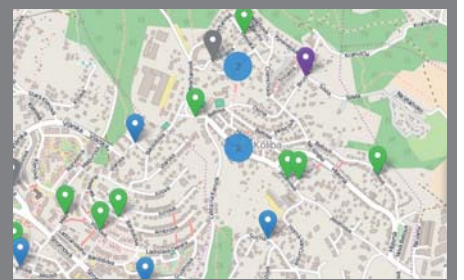
Jana Škutková

Snímka a vizualizácia SD ateliér, s.r.o.

Opravujeme chodníky

Spustili sme interaktívnu databázu a mobilnú aplikáciu nedostatkov na chodníkoch, do ktorej môžete sami prispievať, a zároveň sledovať opravy, ktoré sa priebežne realizujú. Postupne opravujeme nebezpečné úseky a diery, niekde sú potrebné aj výmeny súvislých povrchov. Skvelé je, že vďaka spon-

zorskému daru 20 000 eur konečne môžeme opravovať aj komunikácie, na ktoré mestská časť nemá zverovací protokol od hlavného mesta Bratislavy, preto do nich doposiaľ nemohla investovať. Podnet na opravu chodníka môžete pridať na stránke <http://pr.banm.sk/liferay/oprava-chodnikov-2016>

Škôlka pri škole Za kasárňou nebude

Komu záležalo na tom, aby naše úsilie vyšlo nazmar?

Rok a pol pripravujeme novú škôlku v areáli Základnej školy Za kasárňou. Aj ten, kto nemá deti, vie, že miest v materských školách je málo, normy sú čoraz prísnejšie a aj keď nadstavujeme, rozširujeme a otvárame nové priestory, stále to nestačí. Z druhej strany totiž tlačí hygiena a hovorí nám, že v triedach musí byť menej detí, než je dnes.

Aby nikomu škôlka neprekážala, plánovali sme postaviť ju na mieste schátraného skladu s deravou eternitovou strechou, ktorý sme pred časom zbúrali. Pekná moderná

prízemná budova v tvare akoby slimáčka vytvára átrium, v ktorom sa môžu deti hrať bez toho, aby „rušili“ svoje okolie. Získali sme aj prvých 150-tisíc eur z Nórskeho fondu na zelenú strechu a stavebné povolenie, pripravili sme verejné obstarávanie.

Čo sa však nestalo?

Bývalá zástupkyňa starostu mestskej časti pani Apalovičová stavebné povolenie napadla. A dosiahla, že bolo zrušené.

Poviete si: „To nič, podajme žiadosť znova.“ Áno, ale od 1. januára sa zmenil zákon, ktorý rieši energetické požiadavky na nové

budovy. Preto projekt prerábame. A výstavba bude samozrejme o nejakých 100 tis. eur drahšia.

Hoci chápeme, že deti niekomu môžu prekážať, predsa len, ak bývate pri škole, ktorá stojí desiatky rokov, zákonite musíte počítať s ich prítomnosťou.

Zvažovali sme, že vybudujeme škôlku inde. Nemôžeme. Jednoducho, nemáme pozemky. Tie, ktoré boli, mestská časť predala ešte za úradovania bývalej pani vicestarky. A tá dnes proti novej škôlke úspešne bojuje.

(red)

Čo máme pred sebou v najbližších týždňoch a mesiacoch

Počas teplejších letných a jesenných mesiacov sa v mestskej časti každý rok rozbieha intenzívny stavebný ruch. Už v druhej polovici mája dokončili stavbári chodníky parku v Mierovej kolónii. V minulosti upravili hlavné cestičky, tohto roku, v druhej

V Mierovej kolónii pribudlo 180 m nových chodníkov. Dnes sú už dokončené

etape rekonštrukcie pribudlo 180 metrov nových chodníkov a spojnic s povrchom z prírodného kameniva, a tým je revitalizácia tunajšieho parku ukončená.

Po minuloročných náročných rekonštrukciách štrnástich budov škôlok a škôl

Okná materskej školy budú čoskoro vyzerať celkom inak

pokračujeme v obnovách aj tohto roku. Materskej škole na Teplickej ulici vymeníme všetky okná, vrátane štvorice presklených dverí vedúcich na terasu.

V máji sme začali s rekonštrukciou a zateplením strechy na budove Gymnázia na

Strecha Gymnázia na Českej bude po rekonštrukcii aj zateplená

Českej. Pri priaznivom počasí budú stavbári s prácou hotoví ešte do konca školského roka. Po dlhoročnej prevádzke plochá strecha zatekala, aj inak už bola v zlom technickom stave.

Po poslednom zazvonení odchádzajúceho školského roka na Základnej škole Čádrova začneme s rekonštrukciou rozvodov tepla a teplej vody. Sledujeme dva ciele. Prvým je odstránenie havárie, ktorá spôsobuje úniky drahej (upravenej) vody vo vykurovacom potrubí, druhým je regulácia. Škola pozostáva z piatich objektov, v ktorých bolo kúrenie riadené spoločne. Po doregulovaní dokáže riadiaci systém vykurovať jednotlivé budovy samostatne a dosiahnuť tak úsporu nákladov na energiu.

Milovníkov zdravého pohybu a loptových hier poteší správa o rekonštrukcii športového ihriska na Plzenskej ulici. Poškodená stará plocha bude odstránená a nahradená novým asfaltovým povrchom. Po obode pribudnú mantinely, ihrisko doplnia basketbalové koše. Dostane nové oplotenie, v blízkosti osadíme nové lavičky.

Športová plocha na Plzenskej dostane nielen nový povrch

V lete začíname s prácami na vytvorení nového parku na Kolibe, známeho ako Gaštanica. Nachádza sa na Jeséniovej ulici za Tescom.

Čas rekonštrukcie sa blíži aj pre Denné centrum seniorov na Športovej ulici. V auguste začíname s úpravami interiéru, ktorý dnes tvoria dva sice udržiavané, ale beznádejne zastarané priestory. Čakajú nás dispozičné zmeny, ktoré prinesú viac slnka, obnova sociálnych zariadení aj kuchyne.

V štádiu príprav sú ďalšie projekty. V druhej polovici júna sa začala súťaž verejného obstarávania na výmenu okien v objektoch materskej školy a 1. stupňa základnej školy na ZŠ s MŠ Čádrova. Spolu sa má vymeniť 140 okien, rozpočtované náklady predstavujú 65 000 eur.

Spracúva sa aj projektová dokumentácia na rekonštrukciu lávky ponad koľajovú trať pri železničnej stanici Predmestie. Na jeseň 2016 plánuje mestská časť realizáciu prvej etapy prác, ktorá umožní bezpečné fungovanie lávky.

Pripravujeme dokumentáciu na rekonštrukciu lávky pri stanici Predmestie

Všetko? Nie. Spracovávame projekty na rekonštrukciu toaliet v materskej škole Legerského a v materskej škole Letná. Pripravujeme projekt rekonštrukcie strechy Základnej školy na Sibírskej, upravujeme projekt revitalizácie parku na Bielom kríži, parčíka na Rozvodnej-Vlárskej, riešime vybudovanie nových tried na Základnej škole Odborárska i novej telocvične na Kolibe... Stále je čo robiť. Lebo ide o to, aby sa okolie okolo nás stále zlepšovalo.

(red), snímky Jana Plevová

Priechody cez trať na Kukučínovej sa po rokoch stávajú skutočnosťou

Na každom stretnutí s Novomešťanmi bývajúcimi v blízkosti železnice medzi Filiálkou a McDonaldom na Račianskej ulici je témou priechod cez trať. Presnejšie priechody, lebo dlhodobou požiadavkou sú hneď štyri priechody.

Pred dvoma rokmi sme sa stretli so zástupcami spoločnosti Billa a dohodli sme sa na vybudovaní priechodu medzi Slimákom a Billou. Dnes je priechod hotový. Pekný, bezpečný, prístupný aj pre mamy s kočíkmi či pre vozičkárov. A tak sme sa spolu so starostom Kusým opäť stretli s generálnym riaditeľom spoločnosti Billa pánom Dariuszom Batorom a poďakovali sme sa mu za to, že dodržali dohodu.

Zároveň sme mu navrhli, aby Billa vybudovala aj priechod pre chodcov cez Kukučínovu ulicu. Teda aby vyznačila priechod, osadila značky, upravila chodníky a presunula zastávku autobusu.

Či nám Billa vyjde v ústrety ešte viac, alebo nie, uvidíme. Patrí sa však povedať za mestskú časť ĎAKUJEME!

V tejto chvíli máme v rukách povolenie aj na druhý priechod cez trať. Na mieste, kde bol v minulosti nadchod pre peších, ktorý si ešte mnohí pamätáme. Železnice nesúhlasili s komunikáciou pre autá, ale chodník aj cyklochodník nám povolili. Na vybudovaní tohto priechodu sa starosta pred dvoma rokmi dohodol so

spoločnosťou Bavint, ktorá tam stavia svoj projekt.

*Ludovít Kollárik
Snímka Jana Plevová*

104 novorodencov omladilo mestskú časť

Slávnosť privítania najmladších Novomešťanov sa 25. mája musela rozdeliť na dve podujatia. V posledných dvoch mesiacoch totiž pribudlo u nás toľko malých obyvateľov, že by sa so svojimi rodičmi do sály Strediska kultúry na Vajnorskej naraz nepomestili. Takú situáciu si nepamätajú ani dlhoroční pracovníci miestneho úradu, v každom prípade sa však tešia z priaznivého vývoja spolu s mladými rodinami. Starosta Rudolf Kusý poprial rodičom i deťom najmä veľa zdravia, v mene mestskej časti im odovzdal finančný príspevok 200 eur a drobné darčeky na pamiatku.

(jš), snímky Jana Plevová

Rozlúčka so školským rokom

Deti zo Základnej školy na Českej ulici sa so školským rokom rozlúčili už v posledný májový deň. Keďže tunajšia škola sa zameriava na rozšírené vyučovanie hudobnej výchovy, nemohlo chýbať spoločné vystúpenie malých muzikantov

a spevákov. „Záverečnú školskú akadémiu sme urobili o čosi skôr, pretože v júni žiaci postupne odchádzajú do školy v prírode a na školské výlety, takže náš malý školský orchester by sa už nepodarilo zhromaždiť,“ uviedla riaditeľka školy Iveta Kopásková.

Aj deti z materských škôl sa koncom roka rady pochvália svojou šikovnosťou a na veselé záhradné slávnosti pozývajú rodičov i starých rodičov. V škôlke na Pionierskej detúrence 9. júna spievali, recitovali i tancovali v programe, ktorý tematicky venovali vode. Námorníci, piráti, labute, žabky a iné vodné živočíchy to zvládli tak presvedčivo, že v závere programu sa strhla obrovská prietž mračen a všetkých hostí zahнала do jedálne a tried. Aj táto materská škola patrí k tým, kde mestská časť plánuje

stavebnú úpravu a rozšírenie priestorov o novú učebňu. „Tu by sme chceli vytvoriť miesto na vyučovanie cudzích jazykov, logopedickú poradňu a vyšetrenia školskej zrelosti,“ uviedla zástupkyňa riaditeľky školy pre MŠ Anna Mračková.

Jana Škutková

Snímky Dana Kmeťová a Jana Plevová

Deň detí oslávili celé rodiny

Tímový beh pre deti aj dospelých, turnaje vo futbale, florbale, plážovom a stolnom tenise, ale aj množstvo zábav-

ných atrakcií, súťaží a tvorivých hier pripravila mestská časť pre celé rodiny na nedeľu 5. júna na Kuchajde. Chlapci aj dievčatá si vyskúšali, ako sa sedí v policajnom aute, naučili sa poskytnúť prvú pomoc aj postarať sa o psíka. Tých, ktorí sa nenechali odradiť premenlivým počasím, zaujalo vystúpenie tanečného súboru Andalucia a hip-hop s Johnym Perfectom.

Svoj sviatok oslávili aj najmenší Novomešťania v jaskynkách na Robotníckej ulici. Tunajší personál pripravil pre svojich zverencov maškarný ples, a tak sa v herni stretli princezná aj pi-

ráti, motýle, chrobáčky, tigrie mláďatá aj levíčatá.

(jš), snímky Jana Plevová

Prvenstvo patrí deťom z MŠ Pionierska!

V športovej hale Elán sa 1. júna zišli na olympiáde najmladší športovci z materských škôl. Zorganizovali ju Volejbalový klub polície Bratislava a občianske združenie Športujsnami pre dvesto detí z deviatich bratislavských škôlok. Súťažilo sa v šiestich atletických disciplínach - beh na 60 metrov, beh cez prekážky 50 metrov, skok do diaľky, vrh guľou, beh na

200 metrov a štafeta. Organizátori pripojili k atletike aj volejbal, hádzanú, basketbal a florbal.

Keď deti počas roka chodili cvičiť do telocvične VKP, oboznamovali sa s atletikou, loptovými hrami, gymnastikou aj s prvkami rock and rollu. Z materskej školy odchádzali so želaním: „Len nech nie sme poslední! Všetko ostatné bude-

me brať ako úspech.“ Počas súťaže sa všetci správajú ako správnymi športovci, pomáhali si, utešovali sa a panie učiteľky Zuzka Sádovská a Gitka Matkovičová ich motivovali k úžasným výkonom.

Naše deti nás úplne dostali, umiestnili sa na prvom mieste. GRATULUJEME!

Anna Mračková
MŠ Pionierska

Kramáre odhaľujú svoje tajomstvá

Vedeli ste, že železničný tunel pod Kramarmi, tzv. Lamačský tunel je najstarším tunelom na Slovensku, ba dokonca v celom Uhorsku? Alebo že prvá trolejbusová trať v Bratislave vznikla pred viac než storočím v roku 1909? Viedla popod dnešné Kramáre, z Pražskej ulice cez Brniansku, popri Rothovej patrónovej továrni (ktorá dala

Veľký úspech malo stanovište pri policajnom oddelení na Jahodovej ulici

meno Patrónke), popod Červený most až ku kúpeľom na Železnej studničke.

Viacero našich čitateľov o tom všetkom donedávna ani netušilo, ale po nedeli 22. mája už tieto znalosti majú. V ten deň sa totiž na Kramároch uskutočnila mestská hra pre deti i dospelých s názvom Tajomné Kramáre. Organizovali ju mamičky z Rodinného centra Kramárik za podpory Nadačného fondu Západoslovenskej energetiky v Nadácii Pontis.

Účastníci hry zaujímavou formou spoznávali známe i menej známe miesta dolných Kramárov, pričom sa o nich dozvedeli množstvo zaujímavostí z histórie i súčasnosti. V sprievodnom programe boli tvorivé dielničky, „prešovanie“ hrozna a hlasná bubnovačka, ktorá mala veľký úspech medzi deťmi i dospelými. Atmosféru dopĺňala výstava historických fotografií z Kramárov.

„Sme radi, že dobrý nápad a dobré počasie prilákali toľko účastníkov. Celkovo

Bubny bolo počuť doďaleka

sa hry zúčastnilo viac než 120 detí a dospelých. Atmosféra na podujatí bola výborná, pozitívne reakcie starších i mladších účastníkov nás veľmi tešia,“ uviedla štatutárka RC Kramárik Lucia Gregorová.

Rodinné centrum Kramárik plánuje pokračovať v spoznávaní Kramárov hravou formou aj v budúcnosti, deti sa majú na čo tešiť.

Jana Líšková

Snímky Veronika Fričová

Leto, na ktoré nezapbudnete: Vyhrajte príjemné letné zážitky v Poluse!

Príďte si oddýchnuť od letných radovánok do príjemného chládka vášho obľúbeného nákupného centra. Pozor, začína sa Letný výherný festival v Poluse. Toto leto k nákupom pribalíme atraktívne zážitkové ceny!

Všade okolo graduje festivalová nálada a vy neviete, kam sa skôr vybrať? Poradíme – začnite cestou do Polus City Center, kde práve teraz prebieha Letný výherný festival. Pozvaní sú všetci, čo radi skúšajú šťastie a majú chuť zažiť v lete ešte viac akcie, radosti a dobrodružstiev. Až do konca augusta máte možnosť zahrať si v Poluse o kultúrne, spoločenské či gastronomické zážitky, ktoré si bez nadsadenia zaslúžia prívlastok hviezdne.

Šancu zapojiť sa má každý!

Máte chuť súťažiť? **S Letným výherným festivalom vyhrajte hneď dvakrát.** Pri zakúpení 40-eurovej nákupnej poukážky dostanete 10 eur od Polusu navyše. Zároveň môžete súťažiť o skvelé zážitkové ceny! Stačí sa pristiaviť pri infopulte a spomedzi štyroch boxov si vybrať ten svoj s cenou a termínom žrebovania.

Čakajú na vás lístky do štýlovej reštaurácie **Flamender** s výbornou kuchynou pre vás a celú vašu partiu, súkromný tréning a výživové poradenstvo na mieru s **Martinom Šmahelom** či nadštandardný hairstyling od **Paviela Rochnyaka** a líčenie od renomovanej vizážistky. A to ešte nie je všetko.

Čo by ste povedali na súkromný kurz pečenia so sympatickou **Adrianou Polákovou**, kde vám populárna moderátorka, autorka a zanešená cukrárka prezradí svoje overené tipy z kuchyne? Aj takúto sladkú výhru môžete získať na Letnom výhernom festivale.

Neváhajte a zúčastnite sa jedinečného nákupného festivalu v Poluse, na ktorom si prídete na svoje skutočne každý.

KULTÚRNE V NOVOM MESTE

Každú **SOBOTU** od 18.00

KONCERTY NA KUCHAJDE

Vystúpenia umelcov rôznych hudobných žánrov

- 2. júl **WALTER SCHNITZELSSON** (rock'n'roll)
- 9. júl **MARTIN JAKUBEC** (šlágre)
- 16. júl **DIXIELANDOVÝ FESTIVAL**
BRASS BAND RAKOVNÍK, FUNNY FELLOWS,
Jam sesion (swing)
- 23. júl **BEKIM** (hip-hop)
- 30. júl **OUKEY** (country)
- 6. august **ABBA revival** (pop, disco)
- 13. august **KUŠTÁROVCI** (evergreeny)
- 20. august **MICHAL DAVID revival** (pop, disco)
- 27. august **ELÁN revival – Pavúci** (rock, pop rock)
- 3. september **TANČIAREŇ NA KUCHAJDE**
(škola tanca a tanečná zábava)

Dve letné **NEDELE** od 17.00 do 19.00

NOVOMESTSKÁ PROMENÁDA

Dychové koncerty v parku na Račianskom mýte

- 10. júl **VESELÁ MUZIKA ZO STUPAVY**
- 28. august **GRINAVANKA**

Za pomoc pri zabezpečení
Kultúrneho leta 2016
ďakujeme partnerom:

LETO 2016

Každý PONDELOK a STREDU
od 17.45 do 18.45

LETNÁ JOGA NA KUČHAJDE

Zacvičte si a relaxujte na čerstvom vzduchu

Každý PONDELOK a STREDU
od 19.40 do 20.40

FITNESS NA KUČHAJDE

Bootcamp – unikátne tréningy, ktoré vám zlepšia kondíciu a vyformujú postavu

Každú STREDU a SOBOTU o 21.30 (v auguste od 21.00)

LETNÉ KINO NA KUČHAJDE

Premietanie filmov na želanie, zahlasujte za svojho favorita na stránke kino.nakuchajde.sk

Každú SOBOTU od 17.00 do 22.00

TANEČNÉ KULTÚRNE LETO

V Stredisku kultúry na Vajnorskej 21

Živá hudba 60. – 90. rokov a tanec – Čaj o piatej

Viac informácií o termínoch a vystupujúcich nájdete na:
www.banm.sk, kino.nakuchajde.sk, www.skvajnorska.sk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

• **tasr** •

PayPer Vision
one look, one experience

Dlhý život je pekný, ak je človek vitálny...

Svojich najstarších jubilantov si mestská časť uctila 25. mája príjemným posedením pri ľudovej muzike v podaní Kuštárovcov. „*Chceme vám poďakovať za všetko, čo ste pre mladšiu generáciu urobili, trochu spestriť vaše dni aj vytvoriť príležitosť, aby ste sa vzájomne zoznámili a porozprávali,*“ prihovoril sa hosťom starosta Rudolf Kusý a pripil na zdravie všetkým oslávencom. K tým najstarším patrili tentoraz pán Elinor

Pivko, ktorý sa dožil úctyhodných deväťdesiatych siedmich narodenín a len o rok mladšia pani Žofia Havlíková. Obaja dodnes žijú samostatne, aj keď v niečom už potrebujú pomoc rodinných príslušníkov, obaja sú očividne duševne svieži a stále v dobrej kondícii. O svoju tortu sa pán Pivko bez váhania rozdelil, dobrú náladu a zmysel pre humor mu môžu závidieť aj podstatne mladšie ročníky.

(jš), snímka Jana Plevová

Ocenenie od stavebných inžinierov

Pamätnú medailu Slovenskej komory stavebných inžinierov udelili 28. mája 2016 v aule Stavebnej fakulty STU Novomeštanovi Ing. Jánovi Bustinovi, CSc., ktorého sme predstavili v júnovom vydaní Hlasu NM. Ocenili ho „za významnú projektovú, realizačnú a výchovnú činnosť, za významnú publikačnú a výchovnú činnosť, za významný podiel pri šírení a prezentácii profesie stavebného inžiniera na Slovensku a v zahraničí“. Keďže Ing. Bustin je už deväťdesiatnik, medailu zaň prevzal jeho vnuk. Súčasťou ocenenia bol aj knižný dar Encyklopédie slovenských pamiatok.

Gratulujeme!

(vv)

Návšteva priateľov z Adamova

V klube seniorov na Sibírskej privítali 31. mája vzácnu návštevu z juhomoravského mestečka Adamov. Štyridsiati seniori s tamojším starostom Romanom Pilátom navštívili hrad Devín, kde si so záujmom vypočuli odborný výklad o histórii ma-

jestátnej pamiatky. Po obede zavítali do denného centra, s ktorým ich už dvanásť rokov spájajú priateľské vzťahy. Príjemné popoludnie vyplnil krásny hudobný program, s ktorým vystúpili českí hostia a na záver si spoločne zaspievali pieseň Morava, krásna zem. Vzájomné vzťahy utužili osobné rozhovory a naši seniori sa už tešia na budúcoročné stretnutie, keď svojim kolegom oplatia návštevu.

(jš)

Po Dunaji do mesta valčíkov

Členovia šiestich novomestských denných centier seniorov sa 19. mája vybrali na romantický výlet loďou do Viedne. Program pre veľkú skupinu (až 108 ľudí) bol variabilný, aby si každý mohol vybrať, čo ho najviac zaujíma. Veď krásne mesto rakúsko-uhorských panovníkov, slávnych hudobníkov, maliarov a sochárov ponúka návštevníkom skutočne veľa. Mnohí si vybrali centrum a ocenili odborný výklad pani Barózovej z Kramárov. Očaril ich pohľad na chrám svätého Štefana, monumentálne sochy rakúskych vládcov Karola, Márie Terézie, Jozefa II., ale aj budovy múzeí, štátnej opery, Albertina a krásne čisté parky. Zastavili sa pri ušľachtilých

koníkoch v Španielskej jazdeckej škole, napokon zostal čas i na povestnú viedenskú kavičku s výbornou Sacharovou tortou. Iná skupina si zvolila pobyt v Prátri a voľnejší program. Niektorí nazreli aj do obchodov - vraj sa ubezpečili, že vkusom a módnym obliekaním Bratislavčanky nezaostávajú.

„Cesta loďou bola príjemná, využili sme ju na sledovanie májovej podunajskej krajiny aj vzájomné spoznávanie. Našu pozornosť vzbudila práca lodníkov pri prechode plavebnou komorou. Domov sme prišli až večer. Aj keď nás už zmáhala únava, mnohí máme chuť niekedy si návštevu Viedne zopakovať,“

zhodnotila pekný deň pani Alica Šimková z klubu na Športovej.

(red), snímka Anna Krutá

Seniori prednášali poéziu i prózu

V Dennom centre Zlatý dážď bola 17. mája popoludní prvá okresná prehliadka v prednese umeleckého slova seniorami z Bratislavy III, podporená Mestskou časťou Bratislava – Nové Mesto. Podujatie zorganizovala Okresná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku Bratislava III, preto ho otvorila jej predsedníčka Jozefa Luknárová. Trojčlenná odborná

porota potom hodnotila výkon šiestich súťažiacich zo základných organizácií JDS Sibírska, Stromová, Rača a Vajnory. Predsedníčka poroty Mgr. Luknárová vysoko ocenila výber poézie a prózy i prednes súťažiacich.

Na júnovú krajskú prehliadku s podporou Bratislavského samosprávneho kraja postúpili Anna Chuťková zo Stromovej

v kategórii vlastnej tvorby, Mária Grebečiová z Vajnory a Rudolf Mojžišik z Rače v prednese z tvorby básnikov podľa vlastného výberu. Podujatie spestril priliehavou hrou na harmonike Ján Repka z Denného centra Zlatý dážď. Mnohí prítomní si pri jeho hre napokon zaspievali.

*PaedDr. Miroslav Pastorek
podpredseda OO JDS BA III*

Škála klubových aktivít na Vajnorskej

Ručné práce boli vždy doménou trpezlivých žien, a takých je v našich denných centrách seniorov naozaj veľa. Tradičné vyšívanie, pletenie či háčkovanie však čoraz častejšie vytlačujú modernejšie postupy ako servítková technika, výrobky z drôtu či kameňov, ale aj jemné korálikové ozdoby. Kým chlapi v klube na Vajnorskej holdujú šachu, ženy si častejšie spoločne sadajú k stolu, aby jedna druhej odovzdali skúsenosti. Prvého júna som ich zastihla pri výrobe obľúbených stromčekov šťastia. Drobučké sklenené i plastové koráliky sú už dobre známe pani Eleonóre Brezinovej: „Predtým som sa venovala tvorbe z drôtu, ale hľadala som niečo nové. Keď som objavila obchodík Korálikový svet na Obchodnej, milá predavačka ma doslova nadchla. Odporučila mi kurzy korálikovej techniky a ja som tomu úplne prepadla, neviem prestať, kým výrobok

nedokončím,“ hovorí pani Eleonóra. Jej nádherné šperky poputujú tohto roku na celomestskú výstavu v rámci podujatia Seniorfest.

Vedúca denného centra Klára Dynisová prevzala svoju funkciu len nedávno, s členmi a ich záujmami sa zoznamuje postupne: „Chcela by som v našom klube pripravovať program, v ktorom si každý niečo nájde. Spoločenské hry, divadelné predstavenia, kreatívne ručné práce, ale aj tanečné a hudobné podujatia, vychádzky a výlety. Na nástenku som vyvesila návrh podujatí a zbieram podpisy záujemcov. Ale rovnako dôležité je nájsť si čas na rozhovor a vypočuť si denné starosti i radosti seniorov.“ Široká škála aktivít sa členom klubu páči. „Venujeme sa ručným prácam, ale vieme si aj zaspievať a zatancovať. Nedávno sme hudobníkov v Stredisku kultúry takmer umori-

li,“ smeje sa pani Eva Gživnová. Vidieť, že vyšší vek vonkoncom nie je na prekážku aktívnemu tráveniu voľného času. A o to predsa ide v denných centrách seniorov predovšetkým.

Text a snímka Jana Škutková

Obchod minulého storočia

Seniori zo Stromovej sa v máji vybrali na návštevu Múzea obchodu v Podunajských Biskupiciach. Pekne zreštaurovaná kúria Juraja Alberta, finančného dozorcú majetkov ostrihomského arcibiskupstva z druhej polovice 18. sto-

ročia, skrýva v nevelkých priestoroch zaujímavú zbierku predmetov. Mnohým z nás pripomenuli časy detstva, keď sme chodievali do malých obchodíkov, kde bolo všetko – droždie i cukríky, koreniny, káva, čaj, prostriedky na pranie i krémy na topánky... Tovar bol v skrinkách s mnohými zásuvkami, v sklenených dózach, mosadzných zásobníkoch. Staré váhy, aké sa ešte i dnes nájdu v našich domácnostiach, závažia v drevených škatuľkách, mažiaričky, vyzdobené pokladnice či výčapné pulty, všetko nás v expozícii zaujalo. Pre nás seniorov nostalgické spomienky, pre mladšie generácie ukážka, ako to v obchode vyzeralo ešte v prvej polovici minulého storočia. Návštevník si nevedojak položí

otázku: Čo z dnešných neosobných super- a hypermarketov bude v múzeách o ďalších sto rokov?

*Text a snímky Oľga Hauskrechtová
DC Kramáre*

Letné oázy pokoja

Tá na obrázku je oázou pani Anny Šestákové z Rozvodnej ulice už dlhé roky. Vo svojom veku už nevládze veľa behať po svete, preto si ju opatruje ako oko v hlave. Aj toto leto sa starostlivo venuje každému kvietku, čo tu rastie. Je to jej záhrada i jej okno do sveta. Dokonca čosi ako „prijímací salón“... Rodina to vie a každý rok na jar ochotne pomáha premeniť lodžiu na príjemný kútik pre babičku, ako jej vravia. Pani Anna je vlastne už prababica,

začiatkom júla oslávila 98. narodeniny! Vychovala tri deti, dnes má sedem vnúčat a jedenásť pravnúčat. A čo je vari najcennejšie, má aj ich úctu a lásku. „Je nám veľkým vzorom vo svojich životných postojoch a činoch,“ hovorí najstarší pravnuk Martin, ani čoby u nich pojem „generačné rozpory“ ani nepoznali. V takej rodine, rozumie sa, nemôže byť problémom, ak treba pre babičku zhlubiť ohrádku na kvetináče, zaviesť na zábradlie rozkvitnuté žardinierky

alebo pod stropom lodžie upevniť popínajúcu zelenú clonu, ktorá chráni jej zákutie s lavičkou pred horúcim slnkom. I mnohým mladším by sa taká letná oáza zišla, čo povieť?

Viera Vojtková, snímka Martin Boczek

Krása pre oči, potešenie pre dušu

Nadýchané čipky, jemné výšivky, zdobené dózy, sviečky, veselé hračky, ale aj praktické tašky a iné textilné výrobky. Na výstave v Dennom centre seniorov na Kramároch, ktorú jeho členky a členovia usporiadali 17. a 18. mája, sa zišli desiatky zaujímavých drobností, ktoré potvrdili trpezlivosť, úsilie aj svieže nápady autorov. „Vo voľnom čase s obľubou robíme veci,

ktoré robia radosť nám, vnúčatám či obdarovaným priateľom. Členka klubu pani Magdaléna Demková pripravuje kurzy a prednášky, učí nás rôzne kreatívne techniky. Človek pri tom pookreje, veď vyrobiť niečo vlastnými rukami dáva človeku uspokojenie a radosť,“ zhrnula vedúca denného centra pani Etela Polčicová.

Text a snímka Jana Škutková

Sezónna ponuka domáceho ovocia a zeleniny

Pri otváraní našich plnochutných potravín Yeme sme si dali záväzok, že chceme byť nápomocní slovenským farmárom. Druhý záväzok, ktorý chceme dodržať, je čerstvosť dodávaných potravín. Týmto záväzkom sa venujeme už od otvorenia nášho Yeme. Chceme náš úmysel naďalej rozvíjať, preto sme sa dosť dlho zaoberali myšlienkou, ako pre vás zaistiť čerstvú sezónnu

ako ich produkty dostať čo najrýchlejšie do našej predajne.

Jednou z bariér pre pravidelné dodávky do Bratislavy sú ich logistické možnosti. Často nemajú ani prepravky a niektorí očakávajú, že im za ich ťažko dopestovaný tovar zaplatíme na mieste v hotovosti. Sme veľmi radi, že náš kľúčový partner pre tento sortiment – spoločnosť Zeleninári.sk – nám

v tejto situácii ponúkla pomoc a v Lučenci na juhu Slovenska zriadila výkup drobnej produkcie ovocia a zeleniny. Čerstvosť dosahujeme odbúraním všetkých distribučných, logistických a skladových medzičlánkov. Autá z Bratislavy chodia pravidelne po tovare k tým, ktorí si nevedia zabezpečiť vlastnú prepravu. Od výrobcu priamo na náš pult a vzápätí na váš stôl. Len rýchla cesta k vám zabezpečí čerstvosť ovocia a zeleniny. Vďaka tomu sa u nás na pultoch postupne začínajú objavovať čerstvé lokálne produkcie a my sa na to veľmi tešíme. Nech sa páči, príďte si vybrať a ochutnajte u nás pravé plody slovenského juhu.

ponuku domáceho ovocia a zeleniny. Myslíme si, že čerstvosť potravín závisí aj od toho, ako je celá firma riadená a organizovaná. Navštívili sme zopár lokálnych pestovateľov na juhu Slovenska, aby sme zistili,

YEME: Plnochutné potraviny,
Tomášikova 46/A, Bratislava
www.yeme.sk

Málo darcov, veľa čakateľov

Šiesty jún je Svetovým dňom darcovstva a orgánových transplantácií. Odborníci sa ním snažia upriamiť pozornosť verejnosti na túto problematiku. Na Slovensku je dnes na čakacej listine viac než 400 pacientov, ktorých môže zachrániť len transplantácia. Patríme, žiaľ, stále medzi krajiny s najnižším počtom orgánových transplantácií v Európe.

„V minulom roku, keď sme spustili osvetovú kampaň Sedem životov, sa nám podarilo zvýšiť počet odberov orgánov a transplantácií na Slovensku. Významne stúpol nielen počet transplantácií obličiek, ale aj srdca a pečene. Žiaľ, v prvom štvrtroku tohto roku je vývoj opäť žalostný, pociťujeme akútny nedostatok darcov. Preto je veľmi dôležité vysvetľovať verejnosti, že darovanie orgánov po smrti zachraňuje ľudské životy, patrí teda k najšlachetnejším ľudským činom. Samozrejme, je potrebné hľadať aj iné nástroje, ktoré pomôžu priblížiť Slovensko ku krajinám s vysokou odberovou a transplantačnou aktivitou,“ hovorí Zuzana Žilinská, prezidentka Slovenskej transplantologickej spoločnosti.

Darovaním orgánov ako napríklad srdca, pľúc, obličiek, pečene či pankreasu môže jeden darca zachrániť život až siedmim ľuďom. Kampaň Sedem životov, ktorú realizuje Slovenská transplantologická spoločnosť pod záštitou Ministerstva zdra-

votníctva Slovenskej republiky, má za cieľ vzdelávať verejnosť, zvýšiť počet odberov a orgánových transplantácií, skrátiť čakanie na životne dôležitý orgán a zabrániť tak predčasným úmrtiam.

„Téma darcovstva a transplantácií orgánov vyvoláva v spoločnosti stále veľa otázok, tie však vyplývajú skôr z nevedomosti a nedostatku informácií. Som presvedčená, že je čas prelomiť predsudky a pozrieť sa na túto tému so zreteľom na záchranu ľudského života. Bola som postavená pred neľahkú situáciu, keď mi dostupná humánna medicína nevedela pomôcť nijakými liekmi či inou zdravotnou starostlivosťou a jediným východiskom bola pre mňa transplantácia pečene. Hovoríme o tom, diskutujeme, a predovšetkým šírimo posolstvo, že transplantácie orgánov zachraňujú ľudské životy,“ nabáda Soňa Hirjaková, pacientka po transplantácii pečene.

V súčasnosti je na Slovensku šesť pracovísk, na ktorých sa vykonávajú transplantácie orgánov, tri v Bratislave a po jednom v Banskej Bystrici, Košiciach a Martine. Transplantácie pľúc sa u pacientov zo Slovenska vykonávajú v AKH vo Viedni.

Viac informácií aj všetky aktuálne štatistiky týkajúce sa odberového a transplantáčného programu na Slovensku sú k dispozícii na webovej stránke www.sedem-zivotov.sk (red)

Medzinárodná výmena skúseností

Spôsob vyučovania v škole na Českej ulici si 6. júna prišli pozrieť hostia z Ruskej federácie. Desiat študentov a päť pedagógov z Moskovskej štátnej pedagogickej univerzity sem zavítalo v rámci výmenného programu Asociácie pre mládež, vedu a techniku (AMAVET).

„Spolupráca a medzinárodné výmeny sa datujú už od roku 2011,“ hovorí projektový manažér Dávid Kocan. „Od nás chodia do Moskvy študenti s vedecko-výskumnými projektmi, z ruskej strany k nám prichádzajú pedagógovia. Tohtoroční hostia si pozrú výchovný proces v materskej škole a vyučovanie viacerých predmetov na prvom stupni v škole na Českej, potom navštívia centrum duálneho vzdelávania vo Volkswagene a novú expozíciu v Centre vedy.“ Novomestskí žiaci sa nedali zahabiť a predviedli znalosti angličtiny aj šikovnosť počas hodiny telesnej výchovy. Text a snímka Jana Škutková

Ďalší oddychový altánok v lesoparku

Pri obnove delostreleckej kaverne z prvej svetovej vojny na Kamzíku pribudlo aj miesto na odpočinok – altánok so stolom a lavicami. Vybudovala ho príspevková organizácia Mestské lesy v Bratislave na základe iniciatívy Tomáša Korčeka, poslanca mestského zastupiteľstva za Nové Mesto.

„Keď som minulý rok pomáhal dobrovoľníkom z občianskeho združenia Bunkre pri obnove kaverne, hovorili sme aj o tom, že by sa jej návštevníkom zišiel oddychový altánok. Som rád, že tento rok sa nám ho podarilo postaviť,“ hovorí Tomáš Korček.

Projekt obnovy a kultivácie kaverne na Kamzíku bol úspešný, v lesoparku

vznikla veľmi zaujímavá atrakcia pre návštevníkov. Delostrelecký bunker navštívilo od jeho sprístupnenia viac než 2000 návštevníkov.

Ide o najväčšiu dostupnú kavernu na území Bratislavy. Patrí medzi vyše päťdesiat objektov vybudovaných v rokoch 1914 – 1915, ktoré slúžili na obranu Mosta cisára Františka Jozefa (postaveného v roku 1890), vôbec prvého pevného priechodu cez Dunaj. Obnovu kaverne realizovalo občianske združenie Bunkre, financovaná bola z participatívneho rozpočtu našej mestskej časti a z finančných príspevkov dobrovoľných darcov.

(ds)

Hl'a, už frčia občianske projekty!

Občania v Novom Meste môžu už tretí rok navrhovať participatívne projekty. Participatívny rozpočet v našej mestskej časti tvorí 1,15 percenta z rozpočtu mestskej časti. Ide o malú, ale veľmi progresívnu časť rozpočtu, ktorá intenzívne podnecuje Novomešťanov a občianske združenia k aktivitám zameraným na zveľaďovanie verejných priestorov. Pozrite si prvú trojicu z nich!

**Participatívny
rozpočet**
Nové Mesto v našich rukách

Projekt Zvedavé deti

V rodinnom centre Kramárik prebieha zaujímavý vzdelávací projekt. Inšpiruje zvedavých učiteľov novomestských materských škôl a rodičov s deťmi do šiest rokov. Pre širokú verejnosť je v centre otvorené aj „tréningové centrum“. Tréningy u detí rozvíjajú túžbu objavovať, skúmať svet a vyskúšať si všetko na vlastnej koži hravou formou.

Pri rozvíjaní detskej zvedavosti vychádzajú z princípov Montessori pedagogiky, ktorá vo svete inšpiruje milióny ľudí a metód NTC (Nikola Tesla Centrum). Ak ste zvedaví, ako sa u detí rozvíja zvedavosť, pridajte sa.

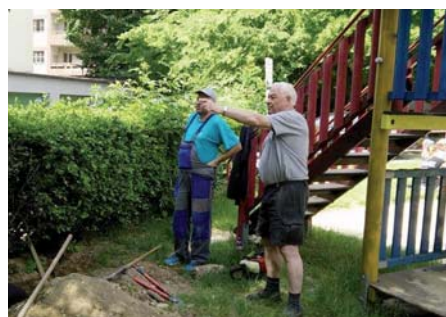

*Inšpiratívne objavovanie zvedavosti
(snímka RC Kramárik)*

Svetlo v parčíku na Kominárskej

Štyridsaťročné osvetlenie v parčíku na Kominárskej – Šancovej, vybudované pôvodnými obyvateľmi prestalo svietiť. Náprava sa zauzila, keď sa ukázalo, že osvetlenie nikomu nepatrí. Preto pán Kuzma vyslovil na verejnom participatívnom stretnutí návrh opraviť ho.

Návrh sa ujal a v máji sa začali práce. Staré hliníkové káble nahradili nové a vďaka aktivite pána Kuzmu je v parčíku zasa svetlo. Lukáš Bulko z Kancelárie pre participáciu dodáva: „Je to krásny príklad, ako sa občania môžu zapojiť do zlepšovania kvality prostredia a pohnúť so zdanlivo neriešiteľnými problémami.“

*Pán Kuzma (vpravo) riadi práce
na osvetlení (snímka KpP)*

Ihrisko pre každého

Cieľom obnovy vnútrobloku medzi Americkou a Račianskou ulicou bolo zvýšiť návštevnosť, bezpečnosť a čistotu priestoru. V roku 2015 sa začali stretnutia s miestnymi obyvateľmi. Na všetkých úpravách sa ľudia zhodli pomocou participatívneho plánovania a prieskumu.

Na susedskej brigáde odstránili starú dlažbu, múrik a naviezli zeminu, aby vyrovnali terén. Ruky priložili aj ľudia bez domova v integračnom procese a EKO-podnik. Nedávno v parčíku pribudla spojka a po výsadbe drevín a osadení troch cvičebných prvkov priestor určite ožije.

*Spoločné úsilie susedov – nevidaný jav
Martina Belanová*

PARTICIPAČNÉ NOVINKY

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto patrí k lídrom participácie na Slovensku vďaka novinkám, ktoré postupne uvádza do života. Pozrite si aktuálny prehľad tých najdôležitejších!

Na participáčnom webe pribudla mapa prvých štyridsiatich projektov participatívneho rozpočtu. Ak vás zaujíma, aký projekt sa realizoval vo vašom okolí, mapa vám sprostredkuje všetky podstatné informácie. Alebo sa môžete inšpirovať a vytvoriť si aj

váš projekt, ktorý pomôže zveľaďiť prostredie alebo rozvinúť voľnočasové aktivity.
(<http://pr.banm.sk/liferay/mapa-projektov>)

Na participáčnom webe je zverejnená aj výzva na podávanie občianskych návrhov projektov

a zadaní. Návrhy na ne sa už dajú prihlasovať. Nepremeškajte teda príležitosť uchádzať sa o prostriedky z participatívneho rozpočtu, lebo ako hovorí Peter Drucker: „Problémy nie sú, sú len nevyužitá príležitosti.“ O rôznych možnostiach využitia participatívne-

Viac farieb okolo nás vd'aka dobrovoľníkom

Už po desiaty raz sa zamestnanci organizácií a firiem, miestnej samosprávy aj širokej verejnosti zapojili do najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva na Slovensku NAŠE MESTO, ktoré organizuje nadácia PONTIS. Pomohli skrášliť, vyčistiť a zlepšiť mesto, v ktorom žijú, pritom sa lepšie spoznali a nadviazali nové kontakty.

Tri z projektov zorganizovaných mestskou časťou a vyhlásených na 10. júna majú priniesť do nášho okolia viac farieb. Na Račianskej ulici dnes teší oči okoloidúcich rozkvitnutý záhon kvetov, ktorý vysadili dobrovoľníci z rôznych organizácií, ale aj spomedzi miestnych obyvateľov na novo upravené zelenej plochy. Ruku k dielu ne-

váhal priložiť miestny poslanec Jozef Bielik a spolu s ním členky klubu seniorov Zlatý dážď.

Malí „obyvatelia“ jasličiek sa ešte len učia spoznávať farby, ale veselý náter oplotenia a brány už dokážu oceniť. Šikovné ruky dobrovoľných pomocníkov aj ochotných rodičov sa postarali, aby vstupná brána a plot, ktoré chránia bezpečnosť detí a personálu, dostali svieži nový vzhľad.

Ďalší pracovný tím sa rozhodol vytvoriť farebný raj v materskej škole na Letnej ulici. Brigádnici prebrúsili a natreli drevený domček, preliezačky, hojdačky i lavičky, moridlom ošetrili lezeckú stenu, vyčistili a upravili aj trávnatú plochu.

Samostatne sa do akcie zapojila základná škola Odborárska, kde účastníci budovali chodník a natierali hracie prvky na školskom dvore. Pracovníkov z IBM, ktorí so školou spolupracujú už viac rokov, prišli podporiť miestni poslanci Richard Mikulec a Andrej Árva, bývalí žiaci tejto školy.

Všetkých dobrovoľných pomocníkov

počas dňa navštívil a pozdravil vicestarosta Stanislav Winkler, pomohol s prepravou občerstvenia a zaujímal sa, či majú všetko, čo potrebujú.

„Rada by som poďakovala všetkým, ktorí sa do podujatia zapojili. Je pekné, že ľudia z veľkých firiem vymenili jeden deň kancelársku prácu za manuálnu a výsledok stojí zato. Veľkú podporu nám poskytol aj tím zamestnancov EKO-podniku VPS, majú bohaté skúsenosti a boli nám dôležitým partnerom,“ uviedla koordinátorka projektov Jana Plevová. Dodajme, že

do práce na farebných projektoch sa tento rok zapojili zamestnanci z firiem Johnson Controls International, Union, Dell, IBM a, samozrejme, rodičia aj obyvatelia z okolia.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

ho rozpočtu vás budeme informovať aj v ďalších číslach Hlasu NM.

Druhá verejná diskusia o pravidlách participatívneho rozpočtu jednoznačne poukázala na body zhody a na niektoré body napätia. Výrazná zhoda nastala v tom, že participatívny rozpočet je progresívny a s drobnými úpravami ho treba zachovať aj v ďalších rokoch. Výška participatívneho rozpočtu, harmonogram a štatút s pravidlami by mali byť stanovené vopred. Štatút by sa mohol každý rok obmieňať, aby bolo možné flexibilne ho upravovať

a zapracovať do neho nové skúsenosti z aktuálneho ročníka. Mierne napätie vyvolávala úloha verejného zvažovania v rozhodovacom procese a verifikácia hlasujúcich. Diskusia o pravidlách participácie bude pokračovať aj v budúcnosti.

Začíname tvoriť podklady návrhov projektov z verejných stretnutí v jednotlivých štvrtiach. Prvá etapa z mája a júna priniesla množstvo zaujímavých podnetov. Návrhy ako riešiť zozbierané podnety prediskutujeme opäť po jednotlivých štvrtiach. Verejnú

diskusie budú prebiehať od septembra 2016.

Participácia má svoju komunitnú stránku na Facebooku pod názvom **Participácia Bratislava – Nové Mesto**. Kliknite na „páči sa mi“ a diskutujte o veciach súvisiacich s participáciou. Od júla beží na Facebooku aj súťaž „Lajkni, zdieľaj a vyhraj“ participatívne tričko. Zapojenie do participácie nebolo ešte nikdy také jednoduché, tak sa zapojte a získajte všetky dôležité informácie v aktuálnom čase.

Miroslav Švec

Splnené športové sny

Na augustové olympijské hry v Riu de Janeiro pocestujú dvaja mladí Bratislavčania, ktorí ešte nedávno drali lavice na Základnej škole Za kasárňou. Športová gymnastka Barbora Mokošová si vybojovala miestenku v kvalifikácii, ktorá sa v apríli tohto roku konala priamo v Riu. Spolu s ňou pocestuje na olympiádu o dva roky starší Richard Nagy, ktorý mal účasť na olympiáde istú už minulý rok. Pokoril niekoľko slovenských rekordov v plávaní, predstaví sa vo viacerých disciplínach. Nominácia do slovenského reprezentačného družstva je však len začiatok...

Barbora Mokošová: „Roky tvrdého tréningu sa vyplatili...“

Úspešná športovkyňa, dnes študentka Fakulty telovýchovy a športu na Univerzite Komenského, má gymnastiku jednoducho v génoch. Jej mama Hana Mokošová vyučuje na škole Za kasárňou nemecký jazyk a vedie tunajší oddiel najmladších gymnastiek. Aj tie sa hrdia výbornými výsledkami zo slovenských i medzinárodných súťaží.

„Barbora vstúpila do telocvične, keď mala dva roky, ja som vtedy trénovala detičky. Takú 'vážnejšiu' gymnastiku začala robiť ako päťročná. To už chodila na tréningy každý deň,“ hovorí pani Mokošová a dodáva: „Bolo to v rodine, aj ja som trénovala gymnastiku do trinástich

ba i celoslovenskom kole. Neskôr pokračovala v štúdiu na osemročnom športovom gymnáziu na Ostredkoch, tu už začala s dvojfázovým tréningom. V súčasnosti sú jej trénermi Nadežda Miklošová a Martin Zvalo, o ktorých hovorí, že v jej živote zohrali tú najdôležitejšiu úlohu, lebo ju dokázali doviesť až k splneniu životného sna.

V akom veku je možné vidieť, že z dievčatka rastie športová nádej a jej príprave sa oplatí venovať viac času i námahy?

„Myslím, že už v siedmich-ôsmich rokoch je to vidieť. Najmä či je dieťa ochotné venovať hodiny drine, aká bezpochyby ku gymnastike patrí,“ vysvetľuje skúsená trénerka Hana Mokošová. „Dôležité je aj to, či sú rodičia ochotní pravidelne vozíť dieťa na tréningy, obetovať voľné soboty a v čase súťaží celé víkendy. Pre mladú športovkyňu to znamená: žiadna zábava, žiadni kamaráti, žiadne víkendy... Len blízky okruh ľudí v telocvični a rodina. Tá pri nej stojí v dobrom aj zlom, a to je mimoriadne dôležitá podpora.“

Ako sa vyvíjala vaša športová kariéra? Kladiem otázku úspešnej reprezentantke.

„Od žiackych kategórií som bola každoročne majsterkou Slovenska aj víťazkou Slovenského pohára. Niekoľkokrát som sa zúčastnila majstrovstiev Európy aj majstrovstiev sveta, som viacnásobná finalistka Svetového pohára v disciplíne bradlá. Na Európskych hrách v Baku v roku 2015 som sa prebojovala do finále vo štvorboji. Začiatkom tohto roka na Majstrovstvách sveta v Glasgowe som postúpila do druhej kvalifikácie na olympijské hry, ktorá sa uskutočnila priamo v Riu. Tu som si vybojovala postup na OH. Dobré výsledky a formu som opäť potvrdila v polovici mája. Na Medzinárodných majstrovstvách Slovenska, kde sa zúčastnili gymnastky z Japonska, Ukrajiny, Maďarska a ďalších desiatich krajín, som zvíťazila v cvičení na kladine,“ zhrnula svoje doterajšie výsledky Barbora.

rokov. Potom som mala ťažší úraz, ale v športe som pokračovala ako atlétka. V prípade Barbory bolo od malička jasné, že má pohyb v krvi a ku gymnastike asi najbližšie.“

Vrcholoví športovci začínajú s intenzívnym tréningom obvykle veľmi skoro, ani Barbora nebola výnimkou. Už počas prvých školských rokov trénovala denne po vyučovaní štyri hodiny. Učitelia v škole Za kasárňou jej vraj veľmi vychádzali v ústrety, aj keď často chýbala kvôli súťažiam. Školu v tom čase už reprezentovala v gymnastickom štvorboji, a to na okresnom, krajskom,

Gymnastika patrí k športom, kde hrá dôležitú úlohu výška športovkyne. Barbora Mokošová je medzi špičkovými svetovými gymnastkami najvyššia, no berie to pragmaticky, hovorí, že to má svoje výhody aj nevýhody: „Výška môže byť veľkým hendikepom, ale keď gymnastka pozná svoje telo, dokáže ho dokonale ovládať.“

„Výhodou je, že na náradí pôsobí elegantne, vyššie gymnastky majú krajší baletný prejav, lepšie sa na ne pozerá. Je komické, keď stojí vedľa Čiňanky, ktorá je aj o 35 cm nižšia,“ doplnila s úsmevom mama.

Barbora prešla mnohými ťažkými obdobiami, nevyhli sa jej ani zranenia, ale vždy sa postavila na nohy a išla za svojim olympijským snom. „Keď človek veľmi chce a je ochotný všetko svojim cieľom podriaďiť, tak dosiahne aj nemožné. Dôležitejšie než telesné predpoklady je odhodlanie tvr-

do pracovať, pretože je to veľmi náročné fyzicky aj psychicky, no ja neľutujem ani sekundu, stojí to zato,“ usmieva sa.

Do olympiády chýba ešte niekoľko týždňov, no prípravu iste treba poriadne vyladiť...

„Posledným veľkým podujatím pred OH boli Majstrovstvá Európy vo švajčiarskom Berne, od 28. mája do 4. júna. Do zostavy som zaradila aj nové prvky, najmä preskok. Potom nasledovalo pár dní oddychu a v tvrdom tréningu budem pokračovať až do olympiády,“ zhrnula svoj najbližší program Barbora.

Hana Mokošová dodáva: „Cesta je dlhá, najmä treba predísť zraneniam. Keď bude fyzicky v poriadku, tak aj psychika bude v pohode. Atmosféru už zažila a zopakuje si aj povzbudzovanie brazílskeho publika, keďže je vylosovaná v družstve s Brazílčankami. Počas kvalifikácie ju

trošku rušilo v sústredení, keď v priebehu jej cvičenia na kladine obecnosť povzbudzovala domáce pretekárky cvičiace na bradlách. Teraz už vie, čo ju čaká a na olympijskú atmosféru sa nesmierne teší.“

Richard Nagy láme rekordy

Zverenie trénera Gabriela Barana dokazuje pred olympijskými hrami vynikajúcu formu. Na majstrovstvách a šampionátoch v posledných mesiacoch niekoľkokrát prepísal slovenské historické tabuľky.

„Za najväčší úspech som ešte donedávna považoval svoje prvé finále na veľkom podujatí, ako sú majstrovstvá Európy, čo sa mi podarilo v roku 2014. Pred niekoľkými týždňami som ho prekonal prvou medailou z takého podujatia,“ uviedol Richard. Tento fantastický úspech dosiahol 22. mája na Majstrovstvách Európy v Londýne, kde vybojoval striebornú medailu, svoj prvý kov na veľkom šampionáte v seniorskej kariére. Vyplával ju vo finále jednej z najťažších mužských disciplín, 400 metrov polohových pretekov. Časom 4:14,16 min. opravil vlastný slovenský rekord z toho istého dňa.

Na olympijských hrách v Riu bude reprezentovať Slovensko v disciplínach 1500 m kraul a 400 m polohové preteky. „Obe mám rovnako rád, tak dúfam, že sa

mi bude dariť v oboch,“ hovorí Richard a o svojich osobných cieľoch dodáva s troškou pokory: „Chcel by som zaplávať osobné rekordy a zlepšiť sa čo najvýraznejšie. Ak by sa mi podarilo finále, bol by to splnený sen. To je však zatiaľ ďaleko a musím sa ešte zlepšiť.“

Plávať začal, keď mal štyri roky. Rodičia rozhodli, že treba športovať a keďže Pasičky boli za rohom, plávanie bolo najlepším riešením. Na základnej škole ešte stíhal učenie aj šport, na strednej bol už individuálny plán nevyhnutný. „Keď som bol dieťa, mojimi športovými vzormi boli Grant Hackett a Ian Thorpe. No keď som spoznal Riša Vargu, nášho triatlonistu,

stal sa ním on. Práve na Richardovi som videl, ako treba trénovať a čo všetko sa dá dosiahnuť, keď človek chce. V športovej kariére mi potom najviac pomohol môj terajší tréner Gabo Baran a tiež rodičia, najmä otec, doma som mal vždy podporu.“

Ako Novomešťan rád využíva aj areál prírodného kúpaliska Kuchajda, nechodí sem však plávať, ale behať. „Denne strávim štyri až päť hodín v bazéne, párkrát do týždňa po hodine posilňujem, behám či strečujem. Kvôli tomu som štúdium ukončil po bakalárovi, aby som sa tento rok mohol sústrediť na prípravu na olympijské hry. Plánujem sa však vrátiť a dokončiť si magistra,“ prezradil na záver aj čosi zo svojich plánov do budúcnosti.

Za redakciu a iste aj za čitateľov Hlasu Nového Mesta obom našim športovcom držíme palce a prajeme čo najlepšie umiestnenie!

Zhovárala sa Jana Škutková
Snímky archív športovcov
a Slovenská plavecká federácia

Novomestský umelec Rastislav Bujna predstavil svoju prvotinu – voľnú tvorbu

Od 17. do 28. mája bola v Stredisku kultúry na Vajnorskej výstava novomestského umelca Rastislava Bujnu. Jej príprav sa ujali spoločne poslanci Libor Gašpierik a Tomáš Korček v spolupráci s občianskymi aktivistami a združeniami – s Novomestským okráslovacím spolkom a občianskou iniciatívou Nové Mesto – náš domov. Výstava predstavila umelcovu najnovšiu tvorbu, maľby krajiny, zátiší, ale aj figurálnu tvorbu.

Vernisáž spríjemnili žiaci Základnej školy Jeséniova Lukáško a Nikolka Kupcovci a huslista Peter Kuštár. Vinohradníctvo a vinárstvo Vladár a syn prezentovalo na výstave svoje skvelé novomestské vína, ovešané medailami a oceneniami, ktoré získalo za svoju namáhavú prácu. Najmä toto spájanie kultúry, vína, krajiny a ľudí oceňovali prítomní návštevníci. A práve vo viniciach, kde Vladárovcí pestujú vinič a dorábajú víno, na úpäť Malých Karpát nad Ahojom vytvára Rastislav Bujna svoje umelecké diela. Dúfajme, že tieto vinohrady nebudú zastavané plánovanou výstavbou.

Výtvarník Rastislav Bujna čerpá inšpiráciu z nášho bezprostredného okolia, z miest, ako uviedol, „za humanami domovov, v ktorých žijeme“, teda najmä z Nového Mesta a Rače. Pri otvorení svojej výstavy povedal, že takmer po tridsiatich rokoch si plní svoj životný sen – venovať sa voľnej tvorbe. Má špecifickú technológiu maľby, umelcovým médiom namiesto zaužívaného štetca sa stala vlastná ruka. „Tým zanechávam na podklade kus vlastného Ja, svoju priamu stopu,“ doplnil.

„Invenčná tvorba Rastí Bujnu je výnimočná v tom, že zobrazuje priamo lokality, pri ktorých žijeme. Okolité prírodu, vinohrady malokarpatskej oblasti a k tomu trochu najvyššej formy krásy – krásy ženy. Jeho umenie

prináša atmosféru pestrých farieb z prostredia Nového Mesta, ktorá dokáže človeka nabiť pozitívnou energiou,“ uviedol poslanec Libor Gašpierik.

„Som hrdý, že spolu s kolegami miestnymi poslancami a občianskymi združeniami môžem podporovať umenie a umelcov žijúcich a tvoriacich v našej mestskej časti. Obzvlášť, ak ide o takéto kvalitného výtvarníka,“ hovorí poslanec Tomáš Korček, ktorý spoluorganizuje v Novom Meste aj ďalšie kultúrne podujatie – Filmovú jeseň.

Na organizácii a podpore výstavy sa podieľal aj Staromestský okráslovací spolok, ktorý pôsobí v srdci Bratislavy – v susednej mestskej časti. „Výnimočné obrazy vytvorené osobitou výtvarnou technikou. Vinohrady a príroda v okolí hlavného mesta, zobrazené v nádherných farbách. Tak vnímam umenie Rastí Bujnu. Je to príjemné predstavenie sveta, v ktorom žijeme, keďže vinárstvo a vinohrady sú pevne spojené s históriou i súčasnosťou Bratislavy,“ povedala predstaviteľka Staromestského okráslovacieho spolku Barbora Oráčová.

Dúfajme, že sa čoskoro stretneme na ďalšej Rastislavovej výstave.

Libor Gašpierik

Druhá tráva oslávila štvrt' storočie existencie

Slovenské turné pri príležitosti 25. výročia svojho vzniku odštartovala kapela Druhá tráva symbolicky 25. mája vystúpením v Stredisku kultúry na Vajnorskej. Excelentné výkony speváka a invenčného autora textov Roberta Křesťana aj vynikajúcich hudobníkov Luboša Novotného (dobro), Emila Formánka (gitara), Tomáša Lišku (kontrabas), Luboša Malinu (bendžo) a bubeníka Kamila Slezáka ocenilo bratislavské publikum búrlivým potleskom. Na koncerte zazneli staršie i novšie skladby z celého obdobia existencie skupiny, ktorá sa postupne vyprofilovala k nadžánrovému výrazu a zručne mixuje hudobné štýly bluegrass, folk i rock. Na konte má 18 albumov, viackrát získala ocenenie APH Anděl v kategórii folkovej a country hudby.

(jś), snímka Jana Plevová

Na Tehelnej tancujú majstri Slovenska!

Máte radi tanec a chcete sa v ňom zdokonaľiť? Nemusíte chodiť ďaleko. Priamo v Novom Meste nájdete v krásnych priestoroch na Tehelnej ulici tanečné centrum, ktoré už 18 rokov učí deti, dospelých, rodičov aj starých rodičov štandardné a latinskoamerické tance. A vychováva skutočných majstrov – aktuálne majstrov Slovenska na rok 2016! Volajú sa Tanec v meste - KTC centrum tanca a sídlia na Tehelnej 26, v budove polikliniky. „Trénujeme detičky od troch do siedmich rokov v pohybovej prípravke MINIdance, deti od ôsmich do osemnástich rokov v krúžku tanečného športu, no a pre dospelých ponúkame tanečný kurz plesových a latinskoamerických tancov, podľa úrovne od začiatocníkov až po veľmi pokročilých. Naše kurzy a krúžky prebiehajú celoročne, aktuálne môžete zapísať svoje ratolesť do tanečných krúžkov na školský rok 2016/2017,“ hovorí výkonná riaditeľka KTC centra tanca Kristína Ondrovičová.

Tanečníci z Tehelnej pripravujú zaujímavý program pre deti aj na letné mesiace – denný tábor plný tanca a tvorivosti v júli aj v auguste. „Tábor je určený chlapcom a dievčatám od ôsmich do pätnástich rokov a bude v našom centre na Tehelnej 26. Ak sa deťom čača či valčík zapáčia, môžu u nás pokračovať od septembra v tanečnom krúžku,“ dodáva Kristína Ondrovičová.

vá. Aj pre dospelých túžiacich po tanci majú lákavú ponuku: je už zvykom, že prvá nedeľa v každom mesiaci patrí Tančiarňi. Od 17. h do 20. h, s kavičkou a domácim zákuskom, môžete pretancovať dve veľké tanečné sály, jednu v rytme spoločenských tancov, druhú v rytme argentínskeho tanga.

Tanec patrí k letu a v Novom Meste ho môžete zažiť aj priamo pod holým nebom. Centrum Tanec v meste v spolupráci s našou mestskou časťou vás pozývajú na Tančiareň na Kuchajde (3. septembra o 18. h). „Naši tréneri vás najskôr naučia kroky, a potom spoločne pretancujeme večer,“ hovorí výkonná riaditeľka KTC centra. Už o týždeň nato – 10. septembra opäť na Kuchajde – budete mať možnosť vidieť najlepšie detské tanečné páry KTC centra, ktoré žnú úspechy na súťažiach. Vystúpia v programe Záveru Kultúrneho leta 2016 v Novom Meste. Tešíme sa na vás!

Športový deň vyhrali seniori z klubu zo Športovej

Mestská časť zorganizovala ďalší ročník **ŠPORTOVÉHO DŇA NOVOMESTSKÉHO SENIORA**. V Školak klube na Riazanskej ulici zápolili vo štvrtok 12. mája v piatich športových odvetviach zástupcovia ôsmich denných centier seniorov z Nového Mesta.

Súťažilo sa v hode na basketbalový kôš, v hode šípkami na terč, v chôdzi s loptičkou na lyžičke, v hode loptičkou na cieľ a v kope futbalovou loptou na bránku. Najlepšie si viedli reprezentanti **Denného centra seniorov**, ktorí majú šport aj vo svojom názve – **zo Športovej**. Vo všetkých piatich disciplínach získali najviac bodov. Druhé miesto si vybojovalo Denné centrum seniorov zo Sibírskej a na treťom sa umiestnili seniori z klubu na Stromovej ulici.

Súťažiacich prišli povzbudiť aj vzácní hostia – legendy futbalového Slovana Bratislava Alexander Vencel st. a Ivan Hrdlička.

Vítazom, ale aj všetkým, ktorí si prišli zašportovať, gratulujeme!

Ján Borčín, snímky Jana Plevová

Obrovskú radosť v klube na Športovej odráža príspevok, ktorý nám pani Alica Šimková poslala po súťaži. Časť z neho uverejňujeme:

Pohár je náš!

V Dennom centre na Športovej ulici nebolo konca-kraja radosti. Konečne sa to podarilo a zlatý pohár zo Športového dňa novomestského seniora sídli na čestnom mieste v našom klube! Vybojovalo ho päťčlenné družstvo pod vedením Karola

Bojčeva. O bodový zisk sa postarali i Karol Šefčík, Jaro Gašparík, body pridali aj Danka Gašparíková a Ninka Turanová.

Pri hodnotení súťaže v našom centre v pohodovej atmosfére prežívali súťaž s úsmevom ešte raz. Najviac starostí im narobila basketbalová lopta, ktorá nie a nie skončiť v koši. Priznali, že pri chôdzi s loptičkou na lyžici sa im triasli ruky. Ale strelbu hokejkou, hod loptičkou, a najmä šípky zvládli celkom dobre. Držíme palce, aby sa im podarilo dobre obstáť aj vo vyššom kole súťaže v rámci VÚC. Bol to výborný zážitok. Priniesol radosť generácii, ktorej sa aktívne športové zážitky už málokedy dotýkajú osobne. Úprimná vďaka organizátorom!

Deň Belasých na Kuchajde

Najslávnejší slovenský futbalový klub ŠK Slovan Bratislava oslávil 97. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti pozval všetkých svojich fanúšikov v sobotu 21. mája na DEŇ SLOVANA do areálu prírodného kúpaliska Kuchajda. Mohli sa tu osobne stretnúť s hráčmi A-mužstva aj s mnohými bývalými hráčmi.

Dátum si Belasí nezvolili náhodne. Práve v tento deň v roku 1969 dosiahol klub najväčší úspech vo svojej histórii a zvíťazil v Pohári víťazov pohárov. Bohatý celodenný program zahŕňal futbalový turnaj Slovan Cup, športové aktivity, krst knihy o Kolomanovi Göghovi, detský program aj množstvo sprievodných akcií. Dobrú

náladu podporila hudba rockových skupín SetBack a Radix. Hlavným partnerom podujatia bola Mestská časť Bratislava - Nové Mesto.

(bor), snímka Jana Plevová

Výstava najmladších výtvarníkov

Základná umelecká škola na Háľkovej a Stredisko kultúry na Vajnorskej v prvej polovici júna spoločne zrealizovali výstavu diel mladých talentov. Práce žiakov výtvarného odboru vo veku od štyroch do devätnástich rokov zahŕňali nielen kresby a maľby, ale aj grafické listy, počítačové grafiku, keramiku a prácu s textilom. Deti ich vytvorili pod vedením výtvarných umelkýň Mgr. art. Kataríny Kuzmovej, Mgr. Silvie Čiernikovej a Mgr. Lívie Mackovej v školskom roku 2015/16.

Jana Plevová

INZERCIA

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Novootvorená zubná ambulancia na Kramároch – Stromová 16 prijíma nových pacientov, 0905 662 407 – pri Terne, www.simkovicova.sk

FAJNOVÉ LETO PRE DETI Televízny tábor

- návštevy bratislavských aj celoslovenských televízií
- stretnutie so známou osobnosťou
- práca so slovom a textom
- profesionálne fotenie

Darčeky: CD s fotkami, táborový zápisník, podpiskarta s vlastnou fotkou

Termíny: 18.7. - 22.7. 2016, 15.8. - 19.8. 2016

Vek: 7 az 14 rokov

Cena: 90 Eur, deti z MČ BNM 80 Eur

Ponúkame pre firmy a podniky, ktoré majú záujem o program pre deti svojich zamestnancov letné tábory "na kľúč" - môžete si vybrať témy ako aj termíny táborov podľa Vášho výberu.

keramika

intenzívny letný kurz
pre dospelých aj deti

Cena kurzu: 120 € / 48 vyučovacích hodín
hlina, glazúry, vypalovacia pec a ďalšie k dispozícii

Info: 02 / 44373771
haliakova@skvajnorska.sk

Tanečné kultúrne leto 2016

na Vajnorskej

vždy od 17. - 22. h

V rámci KL 2016 budú prebiehať už po štvrtý rok tanečné podujatia pod názvom **Tanečné Kultúrne leto 2016** s programom podobným ako na tradičných čajoch o piatej. Konferované tanečné podujatia so žrebovaním vstupeniek, súťažami a pod.

PROGRAM:

2. 7. 2016 HS PARTY TIME
9. 7. 2016 HS PROFILY
16. 7. 2016 HS MEMORY
23. 7. 2016 HS FORTUNA
30. 7. 2016 HS COLOR Anča bál

6. 8. 2016 HS CHARLIE BAND
13. 8. 2016 HS MERYTAN
20. 8. 2016 HS SATURN
27. 8. 2016 HS KARTAGO

Predpredaj vstupeniek: 1 hod. pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21.
<http://www.skvajnorska.sk> e-mail: info@skvajnorska.sk
Zmena programu vyhradená!

Intenzívna výuka ANGLICKÉHO JAZYKA

počas letných mesiacov
/30 vyuč. hodín 150 €/

Info: 02 / 44373771
haliakova@skvajnorska.sk

Stredisko kultúry BNM Vajnorská 21

